

Манастир Превлака: Историја, значај, обнова

– Мало је светиња која имају тако богату и дуготрајну историју као што има манастир Светих архангела Михаила и Гаврила на Превлаци. Ми се интересујемо за његову историју, архитектуру, културно наслеђе, али уз то се интересујемо и за обнову манастира. Та је обнова већ почела, јер је обновљен монашки живот у манастиру Превлака и он већ и у том смислу, као обновљена светиња која је изнова пропојала, функционише и живи својим пуним животом – поручио је Његово Високопреосвештенство Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије отварајући кругли сто Манастир Превлака – историја – значај – обнова у мултимедијалној сали Општине Тиват.

Поред митрополита Јоаникија на скупу су говорили и председник Општине Тиват г. Жељко Комненовић и археолог мр Младен Загарчанин – опширније на интернет страници Митрополије црногорско-приморске ОВДЕ.

Сутрадан, на празник Светог свештеномученика Антима и Светог Јоаникија, првог Патријарха српског, светом архијерејском Литургијом у свештеној царској лаври манастиру Светих архангела Михаила и Гаврила – Михољској Превлаци началствовао је митрополит Јоаникије, који је том приликом истакао:

– У време цара Душана и патријарха Јоаникија, наш народ је достигао свој

врхунац, златни период наше историје ту се испунио. Тада је наш народ српски достигао и царство и добио Патријаршију. Царство је убрзо пропало, распало се, али како су наши преци говорили нек се знаде да смо царовали. Та свест је остала у нашем народу и кроз тешка времена турског ропства, у време када смо се ослобађали она се обнављала. Нарочито је Његош истицао заслуге цара Душана, али, свакако, уз цара Душана треба увек помињати и патријарха Јоаникија. Царство пропаде, али Патријаршија остаде. И она је укидана насилно, као и царство што је укидано насилно, али је она имала ту моћ да се обнавља и обновила се и та, као што видимо, духовна сила је главна снага нашега народа. Славна Превлака, где је древни манастир Светих арханђела Михаила и Гаврила и где је Свети Сава поставио првог епископа зетскога, место је обнове које је дуго времена било запустошено, али никада заборављено, никада остављено и никада потиснуто из нашег памћења. Овде смо се сабрали на овим рушевинама носећи дух обнове, а обнова манастира Превлаке је већ почела, оно што је најважније у тој обнови то је почело – обновљен је монашки живот, овде се редовно служе свете службе и сабира народ Божји на овим светим темељима и та обнова је већ захватила наша срца. И ево данас смо имали овде прилику да крстимо једно дете, као што се често овде и крштавају и венчавају и то је суштина те обнове. Наравно ми ћемо овај манастир обновити и у оном физичком смислу речи, да заблиста опет овде ова света црква, велика и славна епископија и митрополија из доба Немањића, чији су темељи остали, а чим се виде темељи онда се зна како је та црква изгледала. Иако се о Превлаци много тога већ написало, Превлаком не може да се бави било ко, јер то је наша дубока историја. Требају људи од великога знања и струке, па смо ми дошли данас овдје да чујемо људе који знају, пре свега археологе, архитекте, историчаре уметности који су се бавили Превлаком и њеном историјом од почетка. А дубока је њена историја, сеже до првих векова хришћанства на српском приморју. Драга браћо и сестре, данас овде имамо научни скуп данас, а догодине ћемо имати пет пута већи. Ове године смо у смислу припреме започели ту тему, а догодине у октобру, ако Бог да, имаћемо овде најугледније људе из нашег народа и са међународне научне сцене, које ћемо овдје сабрати да кажу своју реч и да нам помогну својим знањем у циљу обнове овога манастира.

Након свете Литургије настављен је рад округлог стола. Говорили су: Милорад Бојовић (Правне претпоставке обнове манастира Михољска Превлака), проф. др Светислав Поповић (Просторно планска документација Превлаке), проф. др Саша Чворо (Обнова живота културно историјског наслеђа на примеру едукативно-истраживачког центра манастира Превлака),

др Невена Дебљовић Ристић (Архитектура манастира Светог Михаила на Превлаци - у трагању за ишчезлим облицима), др Владан Здравковић (Санација и заштита остатака цркве Светог арханђела Михаила на Превлаци и њена могућа обнова према пројекту Иделане реконструкције храма), архитекта Борис Баца (Један пример идеалне реконструкције храма Светог архангела Михаила на Превлаци), монах др Павле Кондић (Обнова Михољске Превлаке у време митрополита Данила Дајковића), др Дубравка Прерадовић (О култу арханђела Михаила на Превлаци у контексту поштовања општехришћанских светитеља дуж источне обале Јадрана током Средњег века), др Милена Мартиновић (Сачувано српско рукописно наслеђе у манастирима и мањим црквама у Боки), мр Младен Загарчанин (Археолошка истраживања на Превлаци) и археолог Верица Танасић (Археолошки значај Михољске Превлаке код Тивта).

spc.rs